

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata

ÉRTESITŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az „Értesítő” a társulat tagjai díjmentesen kapják.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Szerkeszti: Poppel Miklós ipartársulati titkár.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Budapest, IX. ker., Lónyai-utca 22. szám

— TELEPHON SZ. 123—46. —

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

H I R D E T É S E K

a társulatnál: IX. ker., Lónyai-utca 22. szám alatt vétetnek fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldal	40 korona
Fél oldal	20 „
Negyed oldal	12 „
Nyolcad oldal	7 „

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának” 1912. évi szeptember hó 16-án, hétfőn délután 1/25 órakor, saját helyiségében: IX. ker., Lónyai-utca 22. szám alatt, Glück Frigyes ipartársulati elnök vezetésével tartott választmányi üléséről.

I. Elnök megnyitja az ülést és a jegyzőkönyv hitelesítésére Ehm János és Kamarás Mihály urat kéri fel.

II. Poppel Miklós titkár a napirend megkezdése előtt háláját és köszönetét nyilvánítja a választmány részvételtjes és nagylelkű eljárásáért, melyet vele szemben neje és leánya elhunytá alkalmából tanusított.

III. Elnök részvétellel emlékezik meg Bokros Károly választmányi tag László fiának haláláról és úgy véli, hogy Bokros Károly mint kiváló kartárs, mint az ipartársulat lelkes és tevékeny tagja, de különösen mint kedves és szeretetreméltó jó barát egyaránt megérdemli, hogy a választmány vele érezzen és meleg részvétellel osztozzék az ő nagy szomorúságában és mély fájdalmában; továbbá hasonló részvételt tanusítson Frenreisz István választmányi tag irányában is, édes atyja halála alkalmából.

A választmány az elnök nyilatkozatát általános helyesléssel kíséri és elhatározza, hogy annak értelmében mindkét gyászoló kartárshoz részvétnyilatkozatot intéz.

IV. Az egr-i ipartestület körlevélben felhívja az összes ipartestületeket, hogy a munkás biztosításról szóló 1907. évi XIX. törvénycikk módosításának kieszközölése céljából országos mozgalmat indítsanak és a mozgalom sikere érdekében kerületük országgyűlési képviselőinek támogatását is megnyerni igyekezzenek.

A választmány annál inkább helyesli a törvény módosításának kieszközölésére irányuló mozgalmat, mert Budapesten a vendéglősiparban nagyon sok panasz merült fel a munkásbiztosító pénztár igazságtalan, önkényes és gyakran előforduló egymással ellentétes intézkedései miatt.

Elhatározza, hogy az egr-i ipartestülettel ezen ügyben érintkezésbe lép. A körlevelet az ügy tanulmányozása és a „Magyar vendéglősök országos szövetsége” közgyűlése elé terjesztendő javaslat kidolgozása végett kiadja dr. Nagy Sándor ügyésznek.

V. Budapest székesfőváros tanácsa a folyó évi augusztus hó 7-én kelt 61765/912—XV. sz. határozatában arról értesíti az ipartársulatot, hogy a Budapesti szesz-, likörgyárosok, készítőik és kimérők ipartársulatának, a Magyar fűszerkereskedők országos egyesületének, a Szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának, a Fűszer-, vegyes- és kiskereskedők országos egyesületének, az Egyesült Budapest fővárosi kis- és középkereskedők társulatának és a Székesfővárosi kávémérők ipartársulatának az italmérési üzletek egységes nyitási idejét szabályozó 675/912. sz. közgyűlési határozat módosítására irányuló közös kérelme korai, mert a szabályrendelet még nem nyert kormányhatósági jóváhagyást.

A választmány konstatálja, hogy az ipartársulat nevével visszaélés történt, mert a választmány a kérelemhez nem csatlakozott, de nem is csatlakozik az egységes szabályozást célzó kérelemhez, mert a korlátlan kiméréssel foglalkozó vendéglős és korcsmáros érdekei nagyon eltérnek az italméréssel csak mellékesen foglalkozó kereskedő és szatócs érdekeitől.

VI. Az „Iparos- és kereskedőtanonc-otthonok országos egyesülete” körlevélben arról értesíti az ipartársulatot, hogy internátus tanoncotthonokat létesít s e célra 2000 korona anyagi támogatást kér az ipartársulattól.

A választmány örömmel üdvözlö az egyesület lemes törekvését, de mert ipartársulatunk önállóan már régóta foglalkozik ezzel a kérdéssel és vendéglősipari tanoncok részére, azok sajátos foglalkozására való tekintettel, külön tanoncotthonokat tervez, így az egyesület anyagi támogatásban nem részesítheti.

VII. A siófoki gyermekszanatorium sorsjáték rendező bizottsága által az ipartársulatnak küldött sorsjegyeket

a választmány nem veszi át.

VIII. A m. kir. posta- és távirat igazgatóság azon értesítését, hogy az ipartársulat telefon száma az új számozás szerint 1912. évi november hó 24-étől kezdődőleg: József 22—70 lesz,

a választmány tudomásul veszi.

IX. Az országos magyar iparegyesület által hetvenéves jubileuma alkalmából kiadott „Hetven év a magyar ipar történetéből” című műre szóló előfizetési felhívásra

a választmány elhatározza, hogy az ipartársulat a könyvre, melynek ára 15 korona, előfizessen.

X. A székesfővárosi kir. tanfelügyelő 8593. számú átiratát, melyben arról értesíti az ipartársulatot, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Müller Antalnak a vendéglős-tanonciskola céljaira szánt 500 korona adományáért köszönetét nyilvánította,

a választmány örömmel veszi tudomásul.

XI. A „Reichsverband österreicher Gastwirthe und Hoteliers” levelét melyben bejelenti Budapestre érkező tagjainak számát, valamint a

Törley J. és Társa pezsgőborgyáros levelét, melyben bejelenti az osztrák vendéglősök ünnepélyes fogadtatásához kiküldött képviselőinek neveit,

a választmány átteszi az intéző bizottsághoz.

XII. Wilburger Antal választmányi tagnak az iparengedélyek kiadása körül szerzett tapasztalatairól szóló jelentését a választmány köszönettel veszi tudomásul és a fölött élénk eszmecserét folytat, azután elhatározza, hogy a szükséges adatok begyűjtése után fog ezen ügyben eljárni.

XIII. Özv. Gast Józsefné, Schlinger János, Máhr Karolina és özv. Klementz Józsefné segélykérvényeit a választmány kiadja a kerületi bíráló bizottságoknak javaslatként végett.

Özv. Ruscher Györgynének pedig 50 korona segélyt engedélyez.

XIV. Elnök bejelenti, hogy a „Magyar vendéglősök országos szövetsége” pozsonyban tartandó közgyűlése 18-án délután kezdődik a nyugdíjgyesület közgyűlésével s a budapestiek 18-án reggel utaznak Pozsonyba.

Lelkesítő beszédet intéz a választmány tagjaihoz, összetartásra buzdítja őket és arra kéri, hogy a szövetség közgyűlését megjelenésükkel népesítsék, mert nagyon elszomorítja őt, ha látja a vendéglősök között az önzésből fakadó széthuzást; pedig elvállalt feladatának ő is csak akkor tud megfelelni, ha támogatásban részesül.

A választmány élénk éljenzéssel kíséri az elnök felszólítását.

XV. Frenreisz István köszönetet mond az elnöknek buzdító felhívásáért és felszólítja a jelenlévőket, hogy agítaljanak a tömeges megjelenés mellett.

Elnök bejelenti, hogy több tárgy nincs a napirenden és az ülést berekeszti.

Kmft.

Szövetség.

A „Magyar vendéglősök országos szövetsége” folyó évi közgyűlését szeptember hó 18. és 19. napjain tartotta meg Pozsony városában.

A szövetség közgyűlését, szokás szerint, az Országos nyugdíjgyesület közgyűlése előzte meg, melyet 18-án délután 4 órakor nyitott meg Bokros Károly elnök, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara disztermében, a termet zsufolásig megtöltő egyesületi tagok jelenlétében és lelkes éljenzése közben. A tüntetésszerű lelkesedés az elnöknek szólt, aki mély bánata és gyásza ellenére is megjelent a közgyűlésben, hogy a közügyekben vállalt kötelesség lelkiismeretes teljesítésében példát mutasson.

A közgyűlés megnyitása után dr. Wolf Gerő kamarai titkár üdvözölte a vendéglősök gyülekezetét, határtalan dicsérrel nyilatkozott az Országos nyugdíjgyesületről, mint egyedülálló iparos-intézményről s hasonló egyesület alapítását minden iparág ideáljául jelölte meg. Végül szerencsét kívánt a közgyűlés munkájához.

Bokros Károly elnök köszönetet mondott a szíves üdvözlésért és a kamara előzékenységeért és felkérte a titkárt, hogy a köszönetet a kamaránál is tolmácsolja.

Glück Frigyes szövetségi elnök megköszönte Bokrosnak, hogy a kötelesség hívására, mint a jó katona, megjelent és az ő kitűnő vezetése mellett nagyra nőtt egyesület közgyűlésének vezetését szomorú családi körülményei mellett is teljesíti.

Eppen azért, lássa Bokros, hogy a kartársak szeretete nemcsak a produktív szolgálatokért jár ki, s kartársai vele nemcsak örömben, de bánatban is igaz érzéssel osztoznak, indítványozta, hogy a közgyűlés Bokros családi gyászában osztozva, iránta érzett mély részvétét a mai közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg.

A közgyűlés ezen indítványt általános helyesléssel magáévá tette.

A közgyűlés napirendje az évi jelentéssel kezdődött, melyet dr. Nagy Sándor ügyész terjesztett elő.

A nyugdíjgyesület évi jelentése:

Tisztelt Közgyűlés!

Másfél évtized nehéz, de kedves munkájának eredményeként tekintsük végig Egyesületünk tizennegyedik életévét. Erkölcsi, anyagi erőben gyarapodtunk, jótékony célunkat határozottan betöltöttük, a jelenre rendithetetlen biztosságot, a jövőre újabb erőforrásokat szereztünk: ezekben látjuk legszébb gyümölcsét Egyesületünk ez újabb évi virágzásának.

Ha viharok, küzdelmek között kell megóvnunk létünk, gyarapodásunk eszközeit: csak annál becsesebbek lesznek azok reánk nézve. Támadások ellen, melyek különben csak Egyesületünk figyelemreméltó voltát bizonyítják, oly pajzsot szegezünk, amely sziklaszilárdan, törhetlenül tőri meg a támadók ravasz erejét: pajzsot, melyet a jótékony és az egyéni gazdasági érdek veretéből ötvöztünk fényessé és erőssé.

Ez az összetett cél joggal tesz bennünket rendkívül büszkévé és ez adja meg nekünk a biztosság tudatát: jótékony, mert nincs a világon hasonló egyesület, mely tagjaitól kevesebb áldozatot kívánva, nemes adakozók nyújtotta segítséggel, önmagától minden hasznot távortartva, az anyagi élet eszközeit az erkölcsi jók ápolásával szerzi meg tagjainak. Jelentős egyéni gazdasági érdek: mert a vendéglős-, kávéipar munkásainak módot nyújt arra, hogy a megtakarítás erényének gyakorlásával maguknak a bizonytalan jövőre oly biztositást szerezzenek, mely a hozott áldozatot sokszorosan meghaladja, nekik biztos megélhetést nyújt.

Évről-évre inkább és inkább biztosságát mutatja Egyesületünk élete annak, hogy oly gazdasági egyesülés vagyunk, mely hasznot kizárólag tagjainak szerez. A kistőke szövetkezésének ideálja az ilyen, — és hogy mégis gyarapodik: ez a nagy jótékonyágnak köszönhető, mely Egyesületünket céljához segíti.

Bátran kijelenthetjük, hogy Egyesületünket, az általa nyújtott nyugdíjbiztositást bárminemű biztositó társaság vagy szövetkezet szolgáltatásaihoz hasonlítani sem lehet. A biztositó társaságok járadékbi ztosítása magára a társaságra mindig nagy haszonnal jár, a biztositottra néha, — a mi nyugdíjbiztositásunk Egyesületünkre soha, tagjainkra mindig.

Egy pillantás az alapszabályainkba és nyilvánvaló lesz, mennyire gondosan figyelték alkotóik a tagok érdekére, mennyire mellőzte a jótékony gondoskodás az Egyesület anyagi érdekeit.

A tagsági járulékok úgy vannak megszabva, hogy a legminimálisabb befizetés mellett már 10 év elteltével tisztességes nyugdíjra van a tagnak igénye, a maximális befizetés is oly alacsony, hogy bárki könnyen nélkülözheti az összeget és biztositat általa magas járadékot. Lehető a nyugdíjbiztositás felemlése, leszállítása a tag által, — elmegyünk mindenkor a befizetett tagdíjak esetleges visszatérítésében a végső határig; adunk a tagnak halasztást, ha fizetéseit időleg nem teljesítheti: ezek csak eszközök arra, hogy az Egyesület tagjai érdekét segítse.

A tagra önérdéke, az Egyesületre jótékony célja miatt utolsó cél: tisztességes nyugdíj nyújtása. E tekintetben konstatáljuk, hogy még az állam által segélyezett nyugdíjintézetek és maga az állami nyugdíj sem megy olyan messze határig a tag érdekében, mint ezt Egyesületünk teszi az alapszabályai 30., 44., 47., 52., 59. §-ai alapján, szabályként, változhatlanul és leszállíthatlanul.

Tíz évi befizetési idő után 40% nyugdíj, — még a tíz év előtt is végkielégítés illeti meg tagjainkat. A nyugdíj 2 és fél %-kal emelkedik egy egy további év után, 35 év után teljes.

De a leghumánusabb és valóban egyedülálló előnyöket nyújt Egyesületünk az özvegyi és gyermeki nyugdíj tekintetében. A gyermekek 14 éves korukig a kikötött nyugdíjnak egyenként 10%-ában, az özvegy 50%-ában részesül és ugyan e kulcs szerint kapják a végkielégítést. Páratlan magas járadék ez; gondoljunk arra, hogy még az állami tisztviselők nyugdíjtörvénye is csak 1200 koronáig ad az özvegynek 50% nyugdíjat, azontul a kulcsot jóval mérsékli.

Az özvegyi és gyermeki nyugdíjak megállapításánál Egyesületünk valóban jótékony célja által vezettette magát és az előzékeny humanitás végső határáig elment.

Nem mulaszthattuk el ezuttal is megemlíteni Egyesületünk nemes céljának ezen felsorolt darabjait, — különösen évi jelentésünkben is, mert a nyugdíjazások és végkielégítések folyósításánál évről-évről tapasztaljuk, miképpen Egyesületünk egyoldalú gazdasági és erkölcsi érdek és cél: a tag előnyeinek szolgálatába szegődik. De ha csak számadatok halmaza volna is évi jelentésünk, az alaposan figyelő előtt legjobb ajánlólevél az részünkre.

De csak az egyik. A másik büszkeségünk az, hogy a kebelbeli és rokoniparok legelőkelőbb, legnevesebb, köztisztelőben álló férfiai valamennyien zászlónk alatt sorakoztak, szívvel, erkölcsi, anyagi támogatással segítik Egyesületünket és mutatják jótékony és önzetlen munkássággal az utat, melyre a fiataloknak utánuk haladni kell.

Nem akarjuk itt külön iparunk nagy neveit felsorolni, ott vannak az igazgatóság, választmányok, rendes tagok

lajstromában valamennyien, akik a mostani fiatalabb és jövő nemzedékeknek egyedül szolgálhatnak példaképül. Ittlétük, munkálkodásuk tiszteletet gerjeszt a mult küzdelmei iránt, élő bizonyosság nemes céljaink mellett, garancia a biztos jövőre nézve.

Egyesületünk életének a lefolyt évi történetét alább megtaláljuk részletesen, itt csak röviden megemlítünk néhány jelentős eseményt.

Kezdjük annak a szép ünnepnek felemlítésén, mellyel a „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának“ diszközgyűlésén és az azután tartott fényes banketten Egyesületünk is ünnepelte diszelnökét, tiszteletbeli tagját, Gundel Jánost és igazgatósági tagját, Malosik Antalt.

Gundel János 37 évig volt az Ipartársulat elnöke, Malosik Antal hosszú időn át annak alelnöke.

Évtizedeken át szentelték munkás életüket iparunk felvirágoztatására, nevük tekintélyessé, tiszteltté, becsültté lett ez időn át mindenki előtt.

Gundel nevének tiszteletteljes felemlítésével jól esik évről-évre eldicsekednünk nagyjainkról; — büszkék vagyunk rá, hogy Egyesületünk magáénak tudja őt; megjelenik mindenkor igazgatósági ülésein és tapasztalt, bölcs tanácsát a legnehezebb kérdések megoldására kikérni, nem mulasztjuk el soha sem.

Az Ipartársulatnak folyó évi május hó 6-án tartott diszközgyűlésén Egyesületünk vezetősége és tagjai testületileg jelentek meg és Egyesületünk nevében elnökünk, Bokros Károly üdvözölte az ünnepeltek, megemlítvén, hogy a vendéglősipar e ragyogó díszei nemcsak kartársaik, hanem az egész generáció hálájára igényt tarthatnak, mert e generációt ők nevelték, kenyeret adtak nekik és jövőjükéről is gondoskodtak. Így különösen Nyugdíjgyesületünk megalkotása és fejlesztésében való tevékeny részvételük által is.

Érdemük mérhetetlen; e megemlékezéssel csak nagy hálánk egy szikráját kívánjuk bemutatni nekik.

Mult évi jelentésünkbe nem foglaltuk be, de a mult közgyűlés határozatának már tárgyát képezte Egyesületünk belső életének egy jelentős, szomorú eseménye.

Dr. Solti Ödön, az Egyesületnek alapítása óta, másfél évtizeden át kiváló jogtanácsosa, betegsége miatt kénytelen volt megválni állásától. A mult évi közgyűlés dr. Solti Ödön hervadhatlan érdemeinek ékes szavakban adván kifejezést, jegyzőkönyvi dicsérettel tisztelte meg őt, neki nagyobb jutalmat adott, megválasztotta az Egyesület örökös tiszteletbeli jogtanácsosának.

Egyesületünk organikus működésének másfél évtizeden át gócpontja volt a dr. Solti Ödön tevékenysége. Tanácsal, tettel, szívvel és lélekkel ott állott az Egyesület alapításánál, fáradhatlanul vette ki orozslánrészt az alapítók nehéz munkájából. Napról-napra, évről-évre avatott, ügyes munkáskézzel építette Egyesületünket, ellátta az igazgatóság felügyelete és támogatása mellett annak központi vezetését és másfél évtized után erős, virágzó, kiterjedt intézmény dicséret tevékeny, eszes működését.

Amidőn testi betegségtől kényszerítve, de lélekben frissen, telve jóakarattal, ragaszkodással Egyesületünk és annak vezetősége iránt, távozni láttuk vezető állásáról, kifejeztük azt az óhajunkat, hogy dr. Solti Ödön csak az ügyvezetést adja át, de körünkben maradjon, szeretetteljes, gondos tanácsaival továbbra is szolgálja az intézményt, melynek nemes célja beleforrott szívébe. Itt is kifejezzük azon reményünket, hogy őt még sokkal több éven át, mint tiszteletbeli jogtanácsosunkat, egyesületünk javára működve lássuk magunk között, ahol mindenkoron tiszteljük és megbecsüljük ezt a nemes férfit.

Dr. Solti Ödön helyét, mint az Egyesület jogtanácsosa ifj. dr. Nagy Sándor ügyvéd, a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“, a „Magyar vendéglősök országos szövetségének“ és a „Magyar szállodás és vendéglős munkaadók egyesületének“ ügyésze vette át, fiatal munkakedvvel és azon igérettel, hogy szeretettel és ragaszkodással a nemes célu egyesület iránt, minden munkarejét és jó igyekezetét annak felvirágoztatására fogja szentelni.

Egyesületünk belső életének eseményei közt meg kell említenünk azon apróbb csatákat és nehézségeket is, melyeket

egyesületünk tiszta és nemes célja által buzditotta acélos fegyverek fölényével vívtunk meg és küzdöttünk le. Rosszakarát és tudatlanság nem egyszer kísérelték meg — szak-sajtóval, hirterjesztéssel, — támadni ellenünk, törbe ejteni azokat, akik könnyen felülnek a rágalmaknak.

A rosszakaratu híresztelésekre válasz egész „évi jelentésünk“, mellyel működésünkről beszámolunk, — statisztikánk, számadataink nyújtotta biztosság nyomán a felületes, könnyelmű támadásokra értéke megfontolt gondolkozók előtt nem lehet. Aki figyelmesen végiglapozza alapszabályainkat, elolvassa a működésünkről szóló jelentést, úgy fogja tekinteni a támadásokat, amint azok célozva vannak: a tudatlanság kísérelése a tájékozatlanokkal szemben.

Különösen a lefolyt évben több ízben tapasztaltuk, hogy még tagjaink is figyelmet fordítanak egyes indokolatlan támadó cikkekre vagy híresztelésekre. A vezetőség válasza ilyenkor és kérelme barátainkhoz mindig ugyanaz volt: alapszabályainkból és működésünk való képéből a legerősebb érvek merithetők mindennemű támadásokkal szemközt.

Szükség esetén az igazgatóság maga is megnyilvánította véleményét, rávilágított a valótlanosságokra nyilvánosan is, amiben mindenkor jó segítségünkre áll hivatalos lapunk, a „Magyar Vendéglős és Kávésipar“ és annak jeles szerkesztője, F. Kiss Lajos.

Azt is megemlítjük, hogy a lefolyt évben miként küzdöttünk le egy, — bár vagyonunknak csak igen csekély részecskéjét érintő — nehézséget. Szükséges ez különösen azért is, mert hamis híresztelések álhullámai e téren is terjeszkedni szoktak, noha nincs egyesület, melynek vagyona biztosabb alapon kezeltetnék és alapszabályai által gondosabb biztosítékokkal körülsáncolatnák, mint Nyugdíjgyesületünk. Utalunk az alapszabály 78. §. a) pontjára, mely az Egyesület minden díjazás nélküli, nobile officiumot ellátó igazgatóit a vagyonkezelésért egyetemleg felelőssé teszi.

A mult év végén a Munkaadók bankja R.-T., melynél azonban egyesületünk vagyonának csak mintegy egyharmcad része, 25.530 korona volt elhelyezve, insolvenciával kezdett küzdeni.

Azonnal megindultak a rosszakaratu hírek, hogy egyesületünk vagyonának „nagy“ részét elveszti, sőt még saját tagjaink is oly tájékozatlanságot árultak el, hogy nem egy az egyesület egész vagyonát féltette.

Holott mi történt? Eltekintve attól, hogy vagyonunknak csak igen csekély, egyharmcad része forgott szóban, hogy azt elvesztés esetén az igazgatóság azonnal sajátjából pótolta volna, az történt, hogy az igazgatóság erélyes fellépése és jogtanácsos azonnali energikus intézkedései folytán sikerült elérnünk, hogy a Munkaadók bankja R. T. a náluk elhelyezett egész összegre, 25,530 koronára nézve tüstént teljes biztosítékot nyújtott, — követelésünkért a Belvárosi takarékpénztár R.-T. egyenesen szavatosságot vállalt.

A folyó év augusztus hó folyamán pedig a teljes összeg megtérült, egy fillér veszteség nélkül, sőt az igazgatóságnak sikerült ezért az összegért Belvárosi takarékpénztári 4 és fél %-os záloglevelet igen kedvező árfolyamon vásárolnia, úgy, hogy egyesületünk ma ily értékpapirokkal is rendelkezik.

Bár itt vagyonunk csak egy igen csekély részéről volt szó, ez esetből is látható, hogy az igazgatóság mily óvatos, féltő gondossággal őrökdi az egyesület vagyonának minden porcikája felett.

Vagyonunk egészében a legelőkelőbb takarékpénztáraknál van elhelyezve, a fenti kis nehézség is csak azt bizonyította, mily szilárdan áll egyesületünk vagyoni helyzete tekintetében.

Ugyanez fog kitünni alábbiakból is, melyekben egyesületünk erkölcsi és vagyoni életének adatait egyenként tárjuk a t. közgyűlés elé.

II. Igazgatósági működés.

I. Alaptőke.

Gondosan ügyeltünk ez év folyamán is, hogy alaptőkénk teljes biztonságban és gyümölcsözően legyen elhelyezve. 670,000 koronát meghaladott alaptőkénk után az 1911. évben

29,043 korona 75 fillér kamatjövendelmünk volt. Folyószámláink után a pénzüintézetek átlag 4 és fél % kamatot fizettek.

Alaptőkének a lefolyt év folyamán is tetemesen gyarapodott és pedig a gyarapodás az előirányzatot az előző éveknél is jobban meghaladta. Mult évi költségvetésünkben Egyesületünk vagyonának gyarapodását 61,340 koronában irányoztuk elő. Mérlegeink tanúsága szerint pedig az 1911. évi vagyoni gyarapodás 83,773 korona 60 fillért tesz ki.

Látjuk a számadatokból, különösen ha az előző évekkkel összehasonlítjuk azokat, hogy Egyesületünk vagyona évről-évre gyarapszik. Ez a gyarapodás egyfelől örvendetes jelenség és Egyesületünk életképességét mutatja, — másfelől azonban szükséges is, mert a majdan növekvő nyugdíj, végkielégítés, visszatérítési szükségleteknek csak úgy felelhetünk meg, ha Egyesületünk vagyona biztos alapon kezeljük.

2. Tagok.

Alapító tagjaink sorába léptek az 1911. év folyamán Gerbaud Emil ur 1000 koronával, Juranovits Gyula ur (Szeged) 200 koronával, Szent Lukácsfürdő R.-T. 200 koronával (lefizetett 100 koronát), a folyó évben pedig Zimmer Ferenc ur 200 koronával. E mellett előbb tett alapítványaink évi részlete fejében ugy az elmult, mint a folyó évben lefizettek 500—500 koronát François Lajos és Schultheisz Ágoston urak. Befizetett továbbá az Ipartársulat a Részvényserfőző R.-T. alapítványainak kamatai címén 463 koronát. Előbbieket őszinte örömmel üdvözljük nemesszívü alapítóink sorában, — utóbbiak iránt mély hálánkat fejezzük ki évről-évre tanusított jóindulatu párfogásukért.

Itt említjük meg azon adományozókat, kik jótékony áldozatkészségükről és Egyesületünk célja iránti rokonszenvükről tettek tanujelet adományukkal. Az 1911. évben adományoztak: az eperjesi szegény gyermek asztaltársaság 4 koronát, Balassa Mihály szombathelyi volt pénztárnokunk 600 koronát, a „Kassai Vendéglős Ipartársulat“ báljövendelméből 100 koronát, a „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ báljövendelméből 1000 koronát, a kassai szakszervezeti pincérek 50 koronát, Sente Imre ur 8 koronát, Gottwald Rezső ur 5 koronát, Neuwalder Adolf ur 7 koronát és perselyből befolyt 3 korona. A folyó 1912. év június 30-ig adományoztak: Szántó Ferenc ur 50 koronát, a „Szegedi Pincéregylet“ 40 koronát, Mayr József ur a Metropoli pénzbüntetésekéből 12 koronát, a pincérbál 200 koronát és a „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ báljövendelméből 939 korona 36 fillért.

Összesen befolyt tehát az 1911. évben alapítványokból 2300 korona, adományokból 1857 korona, — a folyó év június 30-ig pedig alapítványokból 1663 korona, adományokból 1241 korona 36 fillér.

Hálával említjük itt meg, hogy Hubert I. E. pezsgőgyáros ur alapító tagunk a folyó évben pártoló tagnak is beiratkozott.

Amidőn indítványozzuk, hogy a közgyűlés valamennyi alapítónk, pártolónk és adományozónknak jegyzőkönyvi köszönetét fejezze ki, nem mulaszthatjuk el külön is kiemelni azoknak érdemét, akik az Egyesületünk iránti jótékonyaságnak első helyen mutatják példaképét.

Igy François Lajos és Schulthesz Ágost urak, kik évről-évre magas összeget áldoznak Egyesületünknek és François ur nemes buzgalommal az anyagi támogatás mellett erkölcsi támogatásával is előljár, felügyelő-bizottságunk elnöke, — jóindulatu tanácsával és munkásságával támogatja működésünket.

Köszönetet mondunk a Kassai Vendéglős Ipartársulatnak és a Szegedi Pincéregyletnek külön is; — igaz hálával köszöntjük a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatát, mely báljövendelméből igen magas összeget juttat Egyesületünknek. Hálával dicsérjük itt Petanovits József urnak, alelnökünknek és Wilburger Károly urnak, igazgatósági tagunknak érdemeit, kik fiatalos fáradhatlansággal követnek el ügyesen mindent azon bál érdekében, melynek a szórakozás mellett és felett oly nemes célja van.

Itt említjük meg hálás köszönetünket azon pezsgőgyáros cégeknek, akik a javunkra összegyűjtött pezsgődugók beváltásával is Egyesületünk támogatására siettek. Igy a Törley

József és Tsa, Littke L., Belatiny Arthur, Hubert I. E., Hölle I. M. cégek tulajdonosainak és kiváltkép François Lajos urnak, aki ez ügyet is szintén szíven hordotta és az osztályozást teljesítette. Köszönetet mondunk továbbá azoknak a szíves fáradozásukért, akik a dugók gyűjtésére közreműködtek, mint Bokros Károly, Petanovits József, Mayr József, Mittrovátz Adolf urak, kassai választmányunk, pozsonyi választmányunk, stb.

Mult évi jelentésünk óta befolyt pezsgődugókért:

1. Törley József és Tsa	167.40 K
2. François Lajos és Tsa	99.40 K
3. Littke L.	53.90 K
4. Bokros Károly utján	175.— K

Összesen: 495.70 K

A temesvári gyujtógyár a mult évben 22 korona 54 fillért, ez évben pedig 7 korona 26 fillért szolgáltatott be a pincérgyujtó jövendelméből.

Külön kellene felsorolnunk mindazon nemesszívü emberbarátokat, akik erkölcsi támogatásukkal szüntelenül együtt küzdenek velünk Egyesületünk jótékony célja megvalósítására. Eldicsékedhetnénk névszerint tagjainak korifeusaival is, — ámde pusztán alábbi felsorolásukkal is elérjük azt a célt, hogy mindenki meg lesz győződve arról, miszerint pusztán jelenlétük is harmónikus, célfelelő működés biztosítéka. Egyesületünk jótékony élete alatt annyi barátot szerzett már magának, hogy együttesen kell irántuk mély hálánkat kifejezésre juttatnunk.

De különösen ebben az évi jelentésben kell a munka emberei közül egy nevet hangsúlyoznunk, amelyet köszönő hálával kiemelni Egyesületünk tevékeny barátainak sorából el nem mulaszthatunk. F. Kiss Lajos urra, hivatalos lapunknak, a „Magyar Vendéglős- és Kávés-ipar“ szerkesztőjére gondolunk. Szép nyelven, jó tollal, munkás szavakban szolgálja ő hiven Egyesületünk érdekét. Feladata nem egyszer igen súlyos, mert képtelen és vakmerő támadásokat kell a tudás és bizonyosság fegyvereivel visszavernie; hogy minő jól megteszi munkáját, mutatja az, hogy a rosszakaratu támadások után a győzelemhez segítette mindig egyesületünket.

Rendes tagjaink száma ez évben is szaporodást mutat. Összezen 742 rendes tagunk van s ezeknek legnagyobb része pontosan fizeti tagsági járulékait. Habár a rendes tagok száma a mult évhez képest csak mérsékelten emelkedett, mégis azon körülmény, hogy az év folyamán befizetett tagsági díjak a mult éveket circa 20.000 koronával meghaladták, mutatja, hogy a tagok fizetési kézsége is igen jó. Ennek emelésére szolgál egyébként azon újabban meghonosított rendszerünk, miszerint negyedévenként küldünk tagjainknak értesítést, esetleges hátralékairól.

3. Tagsági díjak.

Az 1911. évben tagsági díjak címén befolyt 68.108 kor. 80 fillér. Pusztán e szám megtekintése és összehasonlítása az előző évi eredménnyel, mutatja Egyesületünk nagy fejlődőképességét, és mutatja azon örvendetes körülményt, hogy a kebelbeli iparokhoz tartozó munkaadók és munkásoknak mind tekintélyesebb része sorakozik zászlónk alá, belátva a nagy előnyöket, amelyeket Egyesületünk nyújt, és amelyeket maga és családja biztos jövője érdekében megszereznie jőzan takarékoság árán első kötelességeinek egyike, — különösen ma, ami őn a megélhetés még a munka ideje alatt is nehéz, a munkaképtelenség elérkeztével pedig az előre nem látó gondatlanra nézve lehetetlen.

20.000 koronával emelkedett a tagdíjak összege az előző 1910. évhez képest, amikor is e címen 48.460 korona 89 fillér folyt be.

4. Nyugdíjak és végkielégítések.

Mult közgyűlésünk óta több tagunk elhunytát kell részvétellel jelentenünk; eltávozott körünkben Schwartz Mór, Dala Károly, Rosner Ignác, Gottfried Dezső.

Mindannyian lelkes, buzgó tagjaink voltak, hátramaradot- taik iránti kötelezettségeinknek eleget téve, őrizzük emléküket. Dala Károly a kassai választmányának volt etnöke, példát

mutatott az Egyesület iránti buzgóságával. Illő, hogy részvétünkről a közgyűlés jegyzőkönyvében is megemlékezzék. Özvegye 600 korona végkielégítést kapott.

Rosner Ignác, a nezsideri vendéglős ipartársulat érdemes elnöke, tizenkét évig volt tagja Egyesületünknek. Ez idő alatt tagsági kötelezettségeinek a legpontosabban eleget tett; takarékoságának gyümölcsöképp özvegye és két gyermeke nyugdíjban részesülnek.

Életfogytiglan nyugdíjat élveznek:

1. özv. Klimann Imréné	évi K 800.—
2. Varasdi Sándor	évi K 424.80
3. Wittreich Nándor	évi K 400.—
4. Brukács Ferenc	évi K 340.—
5. özv. Benki Vilmosné és fia	évi K 255.—
6. özv. Prindl Nándorné	évi K 127.50
7. özv. Tomcsik Mártonné	évi K 150.—
8. Kintzl Antal	évi K 255.—
9. özv. Rosner Ignácné és két gyermeke	évi K 288.—

Összesen . 3040 30

Megjegyezzük, hogy Rosner Ignác örökösei egy összegben visszakaptak Rosner Ignác, nyugdíjbiztosítás felemelése következtében 1249 korona 50 fillért.

Itt említjük meg, hogy dr. Solti Ödön tiszteletbeli jogtanácsos a közgyűlés határozatához képest évi 2400 korona tiszteletbeli nyugdíjat élvez.

Végkielégítést kaptak:

1. özv. Schwarcz Mórné	K 200.—
2. özv. Dala Károlyné	K 600.—
3. özv. Gottfried Dezsőné	K 240.—

Összesen K 1040

5. Tagsági díj visszatérítés.

Mult évi jelentésünkben már nagyjából feltüntettük azoknak nevét akik az 1911. év folyamán tagsági díj visszatérítésben részesültek. Itt csak azokat soroljuk fel, akik ott nem szerepelnek, de a folyó év június 30-ig az alapszabályok 33. §. biztosította jogukat igénybe vették.

Megjegyezzük itt, hogy bár jelenlegi alapszabályaink szerint tagdíj visszatérítésre csak azon tagnak van igénye, aki tagsági kötelezettségeinek hat éven át eleget tesz, mégis az igazgatóság az alapszabályok keretén belül minden lehetőleg megtesz arra nézve, hogy a tagra nézve esetleges nemfizetés esetén sem vesszenek el befizetései. Noha igénye nincs rá, szabályként engedélyezi az igazgatóság az oly tagnak, aki nemfizetés miatt töröltetett, újból felvételét 50 százalékos beszámítással, visszahatólag.

Kivánatos, hogy az Egyesület tagdíj-visszatérítés címén minél kevesebbszer legyen kötelezve fizetéseket teljesíteni, mert ez legtöbbször annak a jele, hogy tagjai elhagyták zászlaját, letérnek a takarékoság utjáról, és odahagyják a biztosítékot, melyet maguknak a bizonytalan jövőre építettek.

A mult évi jelentésben felsoroltakat nem tekintve, az alapszabályok 33. §-a alapján visszatérítésben részesültek:

Tálos Ferenc	K 372.—
Gröller Ferenc	K 193 38
Grósz Mór	K 745.43

Összesen . K 1310.81

6. Egyesületünk vagyona.

Vagyoni helyzetünk tekintetében, dacára annak, hogy kötelezettségeinknek a legpontosabb éberséggel teszünk mindenkoron eleget és hogy egyre szaporodik azon tagjaink száma, akiknek Egyesületünk nyugdíja, vagy végkielégítés által szolgálatára áll, — mégis a legkedvezőbb jelentést terjeszthetjük a t. közgyűlés elé.

Már az 1911 december 31-iki mérleg-számla és nyereség-vesztesség-számla jelentékeny vagyontöbbletet tüntet fel javunkra, szemközt a mult évi jelentésünkben közölt 1911. évi június 30-iki számlákkal, ugyanis 38.000 koronán felüli vagyoni szaporodást mutat. Tagsági díjakban, kamatokban egyaránt meghaladja a bevétel a megelőző félévit.

Még kedvezőbb eredményt tüntetnek fel a folyó év június 30-án lezárt és itt következő számlák: Eszerint ugyanis az Egyesület vagyona közel nyolcadfélszázezer korona; természetesen szükséges lévén e szám realitásához, hogy a tagok tagsági kötelezettségeiknek pontosan megfeleljenek.

Mérleg-számla 1912 június 30-án.

Tartozik:

Elhelyezett tőkék:

M. kir. Postatakarékban	4,857.37	
Pénzüntézeteknél	542,014.01	546,871.38
Értékpapírok		165,400.—

Egyéb cselekvő vagyonrész:

Hátralékos tagdíjak	28,557.20	
Átmeneti tétel	1,629.50	30,186.70
		<u>742.458.08</u>

Követel:

Alaptőle:

Tagsági díjakban	484,637.90	
Alapítvány, adomány, kamat stb.	119,932.77	
Kezelési alapon	21,919.65	
Tartaléktőkében	26,270.—	732,760.32

Egyéb szenvedő vagyonrész:

Függőtétel		9,697.76
		<u>742,458.08</u>

Budapest, 1912 június 30-án.

Maczkó Kálmán s. k.
főkönyvelő.

Nyereség és veszteség-számla 1912 június 30-án.

Tartozik:

Személyi kiadások:

Nyugdíj	1,449.09	
Végkielégítések	4,041.18	
Tiszti fizetések	4,620.—	10,110.27

Dologi kiadások:

Kezelési költség	4,255.50	
Postabélyeg	208.26	
Nyomatvány	333.—	4,796.76
Egyenleg		3,374.53
		<u>18,281.56</u>

Követel:

Kamatok:

Elhelyezett tőkék után	11,834.65	
Értékpapírok után	3,367.50	15,202.15

Más bevételek:

Felvételi díjakban	1.50	
Kezelési díj és bélyegben	1,705.19	1,855.79
Egyéb jövedelem		1,223.62
		<u>18,281.56</u>

Budapest, 1912 június 30-án.

Maczkó Kálmán s. k.
főkönyvelő.

7. Kezelési alap.

Kezelési alapunk állagának gyarapítása csak a folyó és nélkülözhetetlen kiadások erejéig történik: célját, hogy az Egyesület a törzsvagyont legkisebb megközelítése nélkül fedezze kezelési kiadásait, jól be is tölti.

Erre fordítjuk a pezsgődugók jövedelmét, kisebb adományokat, — erre szolgál a málnási borvíz vállalat bruttó bevételeinek szerződésileg biztosított járuléka. Eddig 57 kor. 93 fillért küldött be nevezett vállalat.

E helyütt intézzük azt a kérelmet Egyesületünk tagjaihoz és jóakaróihoz, sziveskedjenek az üzletükben összegyűlő

pezsgődugókat gyűjteni és Egyesületünk központi irodájába beküldeni.

Tisztelt Közgyűlés!

Fentiekben volt szerencsénk előadni Egyesületünk lefolyt évi életére vonatkozó minden fontosabb mozzanat képét, előterjesztettük az 1911. évre vonatkozó fontos számadatokat is. Amidőn örömmel konstatáljuk, hogy minden adat egy-egy bizonyítéka Egyesületünk virágzó életének és fejlődőképességének, megjegyezzük azt is, hogy ezt előmozdítani az ügyvitel és pénzkezelés pontos és gyors menetével, minden jó igyekezettel törekszünk. Amiként ezt a multkori többszöri vizsgálat megállapította, úgy jelenleg is becsületesen végzett és eredményes munka tiszta tudatában kérjük a tisztelt közgyűlést, méltóztassék az igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak, a választmánynak és a tisztikarnak a felmentvényt megadni és jelen évi jelentésünket tudomásul venni. Egyszersmind tisztelettel kérjük, méltóztassék a felügyelő-bizottság jelentése alapján az 1911 évi zárószámadásokat jóváhagyólag tudomásul venni, a mérleget megállapítani és az 1912. évi költségelőirányzatot elfogadni.

Kelt Budapesten, 1912 augusztus 30.

Az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Alulírottak tisztelettel jelentjük, hogy a „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesülete“ központi ügyvitelét és pénzkezelését minden irányban állandóan figyelemmel kísértük és ellenőriztük, főkönyveket és segédkönyveket, iratokat és pénztárt megvizsgáltuk, az ügyvezetésre felügyeltünk, és mindent az alapszabályoknak megfelelő rendben találtunk.

Az 1911. évi zárószámadásokat átvizsgáltuk és a mérleget a fő- és segédkönyvekkel összeolvasva rendben találtuk.

Mindezek szerint tisztelettel kérjük a t. Közgyűlést, méltóztassék a zárószámadásokat jóváhagyólag tudomásul venni, — a mérleget megállapítani és az 1912. évi költségelőirányzatot elfogadni; — egyszersmint pedig úgy az igazgatóságnak, és tisztikarnak, mint nekünk a felmentvényt megadni.

Budapest, 1912 augusztus 30.

A felügyelő-bizottság: *François* Lajos s. k. elnök, *Mayr* József s. k., *Borhegyi* Ferenc s. k., *Hack* István s. k., *Páris* Vilmos s. k., *Hajdu* Imre s. k., *F. Kiss* Lajos s. k. felügyelő-bizottsági tagok. (Folytatása következik.)

WEISSENSTEIN MÓR

mészáros.

BUDAPEST LEGRÉGIBB CÉGE.

Alapítás éve: 1840.

Ajánlja az üzletében kapható csakis elsőrendű, hizottmarha- és borjúhusokat.

Különlegességek vendéglősök reggelijére és különös alkalmakra: hizott rostboeuf és borjúgerinc.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

Ászok-, Márciusi | Kiviteli Márciusi

(világos és sötét)

(barna)

S E R.

Megrendeléseket

a főzde mindenkor pontosan és a legnagyobb figyelemmel — az összeg előleges beküldése vagy utánvétele mellett — teljesít.

Nagyobb mennyiséget saját jégkocsijaiban szállit.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

KORONA

(ála Pilseni)

Dupla Márciusi
és
Bakser.

A városligeti artézi gyógyforrás vize 970 méternyi mélységből 73-tól 92°C hőfok mellett törvén elő, föltétlenül bakteriummentes, s általunk lehűtve természetes állapotban, valamint szénsavval telítve mint „ILONA“ artézi savanyuviz lesz forgalomba hozva. Tiszta izes és szénsav-tartalmánál fogva kitünő üdítő ital borral vegyítve igen kellemes.

2 liter ára 16 fillér házhoz szállítva. Rendelési cím: „Artesia“ részvény-társaság, Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. Telefon 50-72

A székesfőváros városligeti Artézi-gyógyforrás bérlői.

MATTONI GYÓGY- ÉS VIZGYÓGY-INTÉZETE

GISSHÜBLER-PUCHSTEIN

Karlsbad mellett.

A MATTONI-féle giesshübler savanyuviz eredési helye.

Pneumatikus- és belélegző-kurák.

Mell- és idegbetegek, üdülők, rheumatikusok stb. számára.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

természetes,
égyvényes
SAVANYÚ

TRANSYLVANIA SEC

LOUIS FRANÇOIS & CO.

esászári és királyi udvari szállítók
Budafok. Fülöp Szász Coburg Góthai Herceg Ő Fensége szállító. Budafok.

* 16 elsőrendű kitüntetés *

VÉDJEGY

* * Hors Concours * *

FŐRAKTÁR:
BORHEGYI FERENC
Telephon sz. 35-79.
Budapest, V., Gizella-tér I.

VEZÉRKÉPVISELŐK:
RUDA és BLOCHMANN
Telephon sz. 36-66.
Budapest, V., Akadémia-utca 16.

Sürgöncím: FRANÇOIS BUDAFOK.

Telefon BUDAFOK 15. szám.

TÖRLEY PEZSGŐ.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SERFŐZŐDE

BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Fennáll 1854. év óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.
DISZOKMÁNY. 1885. ————— JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII., ESZTERHAZY-UTCA 6. szám.

Ajánlja : ászok, király, márciusi világos, márciusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márciusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palacksöreit gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt kőbányai palack-sör osztályából.

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzödénknék évi gyártási képessége 400.000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Aradon, Szegeden, Miskolcon, Kolozsváron, Nagyváradon, Nyiregyházán, Temesváron és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palacksör-megrendelés: telefon-szám 56—58.